

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (RP 113/2013 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet, kulturutskottet och social- och hälsovårdsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlå-

tandena (GrUU 34/2013 rd, KuUU 20/2013 rd, ShUU 20/2013 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Arto Salmela, finansministeriet
- direktör Jari Rajanen, undervisnings- och kulturministeriet
- biträdande direktör Reijo Vuorento, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— social- och hälsovårdsministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om statsandel för kommunal basservice ändras.

Det föreslås att den lag om elev- och studerandevård som träder i kraft den 1 augusti 2014 ska beaktas som grund för statsandelen för kommunal basservice. Statsandelen för nya och mer omfattande uppgifter enligt den lagen är enligt förslaget 50 procent och ökar statsandelarna för kommunal basservice med 8,45 miljoner euro.

Det föreslås att det tillägg på sammanlagt 47 miljoner euro i kommunalbeskattningen som följer av ändringar i beskattningsgrunderna ska dras av år 2014 genom att man sänker statsandelen för kommunal basservice så att ingen kom-

muns inkomster ändras på grund av ändringarna i skattegrunderna.

Enligt förslaget sänks statsandelsprocenten för kommunal basservice så att statsandelsprocenten till kommunerna år 2014 är 29,57 och kommunernas självfinansieringsandel är 70,43 procent. I ändringen har 1,43 procentenheter beaktats som en minskning som hänför sig en sådan sänkning på 362 miljoner euro av statsandelen till kommunerna som anges i regeringens rambeslut.

I ändringen av statsandelsprocenten har som ökning beaktats 0,05 procentenheter i anslutning till genomförandet av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga

och om social- och hälsovårdstjänster för äldre på så sätt att statsandelen är 54,3 procent. Vidare har som ökning beaktats 0,02 procent för genomförandet av vissa andra nya och mera omfattande uppgifter vars statsandel är 50 procent. Dessa höjningar av statsandelsprocenten ökar statsandelarna med sammanlagt 17,3 miljoner euro.

Vid ändringen har man dessutom som minskning beaktat 0,03 procentenheter som förorsakas av ersättningar till kommunerna via Folkpensionsanstalten för kostnader för hälso- och sjukvård för personer utan hemkommun som är medborgare i länder som hör till Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt Schweiz. På motsvarande sätt sjunker statsandelen med 11 miljoner euro.

I lagen föreslås en ny 35 a § med bestämmelser om en ökning på 70 miljoner euro av statsandelen för kommunal basservice motsvarande in-

täkterna från avfallsskatten, samt om betalningssättet för ökningen.

Som en tidsbegränsad minskning av statsandelen för kommunal basservice år 2014 föreslås en överföring till inrikesministeriet på 1,5 miljoner euro för anslutning av datasystemet för kommunernas räddningsväsende och den prehospitalka akutsjukvården till säkerhetsnätet samt en överföring på 3,275 miljoner euro till utbildningsstyrelsens omkostnader för systemet för antagning av studerande.

Dessutom föreslås det att statsandelen för kommunal basservice ska minskas med 22,121 miljoner euro år 2014 för finansieringen av sjukvårds- och läkarhelikopterverksamhet.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De föreslagna ändringarna i lagen om statsandel för kommunal basservice anknyter till det som föreslås under momentet för statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (28.90.30) i budgetpropositionen för 2014.

Regeringen föreslår att statsandelsprocenten för kommunal basservice sänks till 29,57 procent, varvid kommunernas egen andel blir 70,43 procent. I statsandelsprocenten har de nedskärningar i statsandelarna som beslutades genom rambesluten våren 2012 och 2013 i syfte att balansera upp statsfinanserna beaktats som minskningar. Nedskärningarna minskar statens utgifter med 362 miljoner euro på årsnivå 2014. Som ökning har beaktats bl.a. statsandelen på 54,3 procent för genomförandet av äldreomsorgslagen och tillskottet till statsandelar elev- och studerandevårdslagstiftningen (RP 67/2013 rd). Statsandelsprocenten påverkas också av att kommunerna får ersättning för kostnaderna för hälso- och sjukvård för sådana medborgare i EU- och EES-länder som saknar hemkommun (RP

103/2013 rd) och vissa överföringar av uppgifter.

Kommunernas skattebas stärks genom budgetpropositionen. Till de stärkande åtgärderna hör bland annat att intäkterna av avfallsskatten kommer att tillfalla kommunerna från ingången av 2014. Detta genomförs genom tillägg av en ny 35 a § till lagen. Enligt den ökas statsandelen för kommunal basservice med ett belopp på 12,97 euro per invånare, motsvarande intäkterna från avfallsskatten.

Dessutom kompenseras kommunerna för alla förluster som ändringarna i beskattningsgrunderna ger upphov till. I budgetpropositionen för 2014 uppskattas de ändrade beskattningsgrunderna öka kommunernas skatteintäkter med 47 miljoner euro och således föreslogs statsandelarna minska med 47 miljoner euro. Till följd av den arbetsmarknadsuppgörelse som nåddes i höst har uppskattningen av skatteintäkterna ändrats så, att intäkterna beräknas minska med 10 miljoner euro 2014 och då görs motsvarande kompensation i statsandelen för basservicen.

Detta har beaktats i den kompletterande budgetpropositionen (RP 193/2013 rd). Förvaltningsutskottet föreslår att motsvarande ändring görs i den föreslagna 35 §, som gäller beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen.

I den kompletterande budgetpropositionen preciseras behovet av anslagsöverföring från momentet för statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen moment 29.01.01 under undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde för reformen av tjänsterna för antagning av studerande till 2,845 miljoner euro, medan beloppet var 3,275 miljoner euro i den ordinarie budgeten. I syfte att beakta detta måste det belopp som dras av från statsandelen för kommunal basservice i det föreslagna 36 § 6 mom. ändras från 0,61 till 0,53 euro per invånare.

Kommunerna tvingas anpassa sin verksamhet på grund av de krympande statsandelarna. Kommunerna är en del av de offentliga finanserna och de är vid sidan av staten en viktig aktör för att få balans i dessa finanser. Det är därför motiverat att också kommunerna deltar i åtgärderna. Utskottet anser ändå att det är väsentligt att nedskärningen av statsandelen för kommunal basservice genomförs genom en ändring av procentsatsen, för då blir effekten per invånare lika stor i alla kommuner (67,05 euro/invånare).

Också grundlagsutskottet har granskat propositionen. Grundlagsutskottet anser att den föreslagna sänkningen av statsandelsprocenten är betydande med avseende på såväl den kommunala ekonomin som de enskilda kommunerna. Detta accentueras av de sammantagna verkningarna av de tidigare sänkningarna av statsandelsprocenten, som har genomförts under en kort tid, och av de åtgärder som belastar kommunalekonomin. Omställningarna i finansieringsförhållandena mellan kommun och stat kan undan för undan bryta ner grunden för det ekonomiska fundamentet för det kommunala självstyret som tryggas i 121 § i grundlagen. Utifrån erhållen utredning gör grundlagsutskottet den bedömningen att en sänkning av kommunernas statsandelsprocent och en höjning av självfinansieringsandelen i den utsträckning som föreslås inte på ett

grundlagsstridigt sätt skulle äventyra kommunernas möjligheter att självständigt besluta om sin ekonomi. Enligt grundlagsutskottets utlåtande kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

För närvarande pågår en revidering av lagstiftningen om kommunernas statsandelar där statsandelssystemet i sin helhet är föremål för granskning. Förvaltningsutskottet har i flera olika sammanhang pekat på att läget blir allt stramare för den kommunala ekonomin. Det har framgått av utredningar att den ekonomiska utvecklingen varierar mellan kommunerna och också inom kommungrupper av olika storlek. Skillnaderna i inkomster och utgifter är stora mellan enskilda kommuner. Denna utveckling har pågått länge och enligt bedömningar kommer den att fortsätta också i framtiden. Reformen måste därför genomföras med allt större fokus på utjämning av de interkommunala skillnaderna. Utskottet understryker också att det måste ske en uppföljning av effekterna i kommunerna.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen, men 35 och 36 § med följande ändringar:

35 §

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

Statsandelen till kommunerna ökas med 1,85 euro per invånare i enlighet med den *minskning* av skatteinkomsterna som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2014.

Om (*utesl.*) kommunens skatteinkomster *minskar med mer än 1,85 euro per invånare efter den ökning av statsandelen som avses i 1 mom.*, ökas statsandelen för kommunal basservice med det belopp som fås när 1,85 euro per invånare dras av från *minskningen* av skatteinkomsterna

per invånare. Om (*utesl.*) kommunens skatteinkomster *minskar med mindre än 1,85 euro* per invånare, *minskas* kommunens statsandel med det belopp som fås när *minskningen* av kommunens skatteinkomster per invånare dras av från 1,85 euro. De sammanlagda årliga ökningarna och minskningarna av statsandelen ska vara lika stora *på riksnivå*. När ändringen av statsandelen för kommunal basservice beräknas tillämpas beskattningssuppgifterna för 2012 och skattesatsen för 2013 samt invånarantalet vid årsskiftet 2012/2013.

36 §

Tidsbegränsade minskningar och ökringar av statsandelen till kommunerna

(1 mom. som i RP)

(5 mom. som i RP)

År 2014 dras från statsandelen för kommunal basservice av 0,53 euro per invånare för finansiering av systemet för antagning av studerande.

(7 mom. som i RP)

Helsingfors den 4 december 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pirkko Mattila /saf
medl. Jussi Halla-aho /saf
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst
Mika Kari /sd (delvis)
Elsi Katainen /cent
Timo V. Korhonen /cent (delvis)
Antti Lindtman /sd

Markus Lohi /cent
Outi Mäkelä /saml
Tapani Mäkinen /saml
Osmo Soininvaara /gröna (delvis)
Ulla-Maj Wideroos /sv (delvis)
ers. Anne Holmlund /saml (delvis)
Johanna Ojala-Niemelä /sd (delvis)
Antti Rantakangas /cent (delvis)
Kari Tolvanen /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.

RESERVATION 1

*Motivering**Kommunekonomin*

Just nu råder det obalans mellan kommunernas uppgifter och tillgängliga pengar. Staten har år efter år påtvingat kommunerna nya uppgifter och nya krav utan att avsätta nödvändiga medel. Nu har också regeringen insett att denna väg inte längre är framkomlig. Genom förslagen i RP 113 gör man skenbara höjningar av kommunernas statsandelar, samtidigt som man skär ned statsandelarna med flera hundra miljoner euro i andra ändan.

Under valperioden minskar statsandelarna med flera miljarder euro. Det försämrar kommunernas ekonomiska ställning och gör det i många fall omöjligt för kommunerna att fullgöra de skyldigheter som staten under årens lopp skyfflat på dem.

Offentlig service ett mått på civilisation

Vi sannfinländare vill påminna om att den offentliga servicen och tillgången till den just nu bidrar mer till ojämlikhet än till och med inkomstskillnaderna, som ökat ända sedan 1990-talet. Tillgången till offentliga tjänster är ett av de viktigaste måtten på social jämlikhet. Den finländska hälso- och sjukvården har enligt en OECD-undersökning på senare år gått mot större ojämlikhet. Hälsoskillnaderna mellan rika och fattiga i Finland hör redan nu till de största i västvärlden.

När kostnadstrycket ökar till följd av att befolkningen åldras och kommunerna faktiskt sett får fler uppgifter ökar också trycket på kommunerna att höja skattesatsen och skära i servicen, trots regeringens skenbara försök att åstadkomma det motsatta. De som har det största behovet av kommunala tjänster är mindre bemedlade människor, barn, unga och äldre. Kommunerna blir tvungna att skära i de vitala villkoren för global framgång och fortsatt existens som civiliserad stat: skola, vård och omsorg och underhåll av den byggda miljön - för att bara nämna några betydande nedskärningsobjekt.

Regeringen har genom sina beslut dessa år medvetet förvärrat kommunernas och kommuninvånarnas situation, eftersom den vet att det ekonomiska trycket på kommunerna har gjort slut på alla alternativ. Det tvingar i praktiken kommunerna att gå samman. Tvångssammanslagningar och överdriven centralisering gör det allt svårare för kommuninvånarna att få tillgång till social- och hälsovård. Vi sannfinländare kan verkligen inte gå med på en sådan tjänsteförsämrande politik.

Det sannfinländska alternativet

Vi är beredda att satsa 300 miljoner euro mer på kommunernas statsandelar än vad regeringen föreslår i sin budget. Med denna summa, som ingår i sannfinländarnas balanserade skuggbudget för 2014, skulle det gå att minska nedskärningstrycket i kommunerna avsevärt och att hjälpa vårt civiliserade samhälle att fungera.

Sannfinländarnas politik för utveckling av regionerna utgår från den ledande tanken att hela landet ska hållas bebott. Vi anser att landets regering under alla förhållanden måste komma ihåg att det finns liv också utanför de stora städerna. Därför anser vi det nödvändig att en tillräcklig finansiering tryggas med avseende på regionutvecklingen; vi måste fästa särskild uppmärksamhet vid utvecklingen av trafik, företagsamhet och bostadsförhållanden i landskapen som helhet.

Dessutom bör vi se till regionernas stödfunktioner, såsom tillräckliga polis- och räddningstjänster och en tillräcklig hälso- och sjukvård. En ansvarsmedveten regering skulle sörja för en integrerad utveckling av kommuner och landskap, och den reserverar då också de medel som behövs i budgeten.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 4 december 2013

Pirkko Mattila /saf
Jussi Halla-aho /saf
Reijo Hongisto /saf

RESERVATION 2

Motivering

Varje år görs det nedskärningar i statsandelarna för den kommunala service som människor behöver. Detta beror på att regeringen för en felaktig ekonomisk politik. I stället för det tillväxtprogram för två valperioder som centern efterlyst valde regeringen att upprätta en nedskärningslista för en valperiod och att höja plattskatterna.

Rentav hälften av de redan beslutade nedskärningarna har gällt statsandelar. De skrevs uttryckligen in i regeringsprogrammet som ett nedskärningsobjekt, vilket kan anses vara ett medvetet ideologiskt val från regeringens sida. Det är alldeles uppenbart att målet varit att minska underskottet i statsfinanserna och strunta i konsekvenserna, trots att både statsfinanserna och den kommunala ekonomin ingår i den offentliga sektorns finanser, som är det som kreditvärderingsinstituten ger akt på. Med andra ord har regeringen låtit de kommunala beslutsfattarna ta hand om smutsgöret: skattehöjningar och sämre service. Samtidigt har regeringen genom sina beslut skrotat den grundläggande tanken bakom statsandelssystemet, nämligen att jämna ut skillnader i omständigheter mellan kommunerna och att stödja kommunernas funktionsförmåga. Detta innebär ett hot mot den basservice som kommuninvånarna behöver.

Det finns bara ett för att beskriva regeringens kommunpolitik: obegriplig! Trots de historiskt sett stora nedskärningarna i statsandelarna påför regeringen årligen kommunerna nya skyldigheter som ökar utgifterna. Med undantag för äldreomsorgslagen har statsandelarna för dessa skyldigheter utgjort exakt hälften av de kalkylerade kostnaderna, trots att regeringen i sitt program lovar att "tilldelningen av nya uppgifter till kommunerna och utökningen av nuvarande uppgifter och förpliktelser ska begränsas, och kommunerna anvisas en statlig finansieringsandel som är mer än hälften av de faktiska kostnaderna".

Regeringen fördjupar medvetet segregationen mellan kommuninvånarna

Det som varit särskilt klandervärt i regeringens kommunpolitik är att statsandelssystemet på ett osakligt sätt använts som en hävstång för att genomföra den hostande storkommunreformen.

De genomförda och planerade ändringarna i systemet innebär att största delen av kommunerna får mindre i statsandelar i hela tre avseenden. Utifrån regeringsprogrammet minskades statsandelarna med 632 miljoner euro på årsnivå. Efter det har regeringen beslutat om ytterligare nedskärningar som leder till att kommunerna berövas på hela 1,4 miljarder euro i statsandelar för kommunal basservice, räknat utifrån 2015 års nivå. Det motsvarar de årliga lönekostnaderna för ca 30 000 anställda inom kommunernas servicebranscher. Dessutom utgick fastighets-skatten från ingången av 2012 från utjämnningen av skatteinkomster inom statsandelssystemet, vilket minskade finansieringen av den kommunala servicen särskilt i landsbygdskommunerna. De har redan sedan tidigare haft genomsnittligt högre kommunalskatt. Just nu bävar kommunerna för den kommande reformeringen av statsandelssystemet. Den innebär i praktiken en omfördelning mellan kommunerna av de kommunala pengar som staten betalar. Vissa kommuner får mer, vissa mindre.

De minskade statsandelarna och det raserade systemet för utjämnning av skatteinkomster har lett till interkommunal och till och med interregional ojämlikhet. Nästa år kommer skillnaden mellan den lägsta och den högsta kommunalskatten att vara hela sex procentenheter. Trots att statsandelsnedskärningarna varit lika för alla och uttryckligen på grund av detta är trycket på höja skatten beroende på kommun till och med fyrdubbelt, vilket beror på hur höga beskattningsbara förvärvsinkomster invånarna har. Ojämlikheten ligger redan på landskapsnivå. I Nyland är den genomsnittliga kommunalskatten nästa år 18,81 procent, medan den ligger på 19,7

procent i Satakunta och Egentliga Finland och på mer än 20 procent i de övriga 15 landskapen. Kommunsammanslagningar kommer inte att råda bot på detta.

Regeringen har inte lyft ett finger för att åtgärda den ökande ojämlikheten. I stället kännetecknas regeringens politik av en hänsynslös centralisering av boende, service och beslutsfattande. Detta har märkts inte bara i kommunpolitiken, utan dessutom bland annat när försvaret och polisen reformerades, när statliga jobb flyttats till huvudstadsregionen och när valkretsindelningen ändrades.

Mekanismer saknas för att bestämma vem som ska betala

Enligt grundlagsutskottets utlåtande om lagförslaget är nedskärningarna i statsandelarna kraftiga och de kommunvisa konsekvenserna stora, samtidigt som nedskärningarna ökar skillnaderna i kommunalskatt. Samtidigt ser utskottet i detta skede inga konstitutionella hinder för nedskärningsförslaget, eftersom det i detta nu saknas mekanismer för utvärdering av hur det finansiella ansvaret i förhållandet stat-kommun realiseras. Grundlagsutskottet påminner också regeringen om att propositionen inte heller denna gång innehåller det som utskottet förutsatte hösten 2011, nämligen tillräcklig och detaljerad information om propositionens verkningar på kommunernas totala ekonomi och på enskilda kommuner eller en bedömning av kommunernas faktiska möjligheter att ansvara för produktionen av tjänsterna.

Centerns utskottsgrupp anser att situationen är ohållbar. Med andra ord kommer det också i framtiden att vara så att en bristfälligt beredd proposition som saknar kommunvisa konsekvensbedömningar av statsandelsnedskärningarna på den kommunala ekonomin och kommunerna förmåga att producera tjänster kommer att hindra en bedömning av hur den grundlagshärledda principen om finansiellt ansvar genomförs. Då kommer nedskärningarna i statsandelarna enbart att bero på regeringens politiska prövning, vilket i sin tur blir riktgivande för grundlagstolkningen. Den ut grundlagen härledda

principen om finansiellt ansvar politiseras, trots att grundlagens fundamentala syfte är att skapa samhällelig stabilitet oavsett hur de politiska maktförhållandena skiftar.

Men det är inte bara de bristfälligt beredda förslagen som är ett problem. Ett annat grundläggande problem ligger i att det inte finns några bindande styrmekanismer för regeringens beslutsfattande som skulle vara kopplade till utveckling av den kommunala ekonomin. Det har varit alltför lätt att i de politiska debatterna klandra kommunerna för deras ekonomiska trångmål, medan experter ansett att kommunerna påtvingats alltför många lagstadgade skyldigheter i förhållande till finansieringen. Trots detta har regeringen tänkt ut nya styrmekanismer som bara gäller kommunerna, bland annat genom strängare regler för balans i kommunfinanserna, även om det mycket bättre motiv för styrmekanismer när det gäller statsmakten.

Ett bra exempel på en bristfälligt styrmekanism är det lagstadgade förfarandet som gäller basserviceprogrammet. Där skapar statsmakten och kommunerna i samarbete en översikt över hur det ser ut inom kommunekonomin under de närmaste åren. I praktiken har dokumentet till sin natur bara varit ett konstaterande av läget inom den kommunala ekonomin, utan att det skulle förplikta regeringen att dra några slutsatser av det. Som exempel kan nämnas basserviceprogrammet för 2014-2017, där det sägs att situationen och utsikterna för kommunekonomin är ytterst oroväckande och att den kommunala skuldsättningen varje år ökar med cirka 2-3 miljarder euro. Detta har inte hindrat regeringen Katainen att påföra kommunerna nya betungande skyldigheter.

I samband med sin strukturmangling i slutet av november beslutade regeringen om ett nytt styrsystem för kommunekonomin. Det innebär att staten i fortsättningen kan bestämma om nya uppgifter för kommunerna bara om statsandelen för uppgifterna fullt ut täcker kostnaderna eller om man på motsvarande sätt minskar de befintliga förpliktelserna. Dessutom är det meningen att kostnadsfördelningen ska ses över varje år. Båda förslagen är bra och välkomna.

Det är emellertid fortfarande oklart vilka omständigheter som krävs för att staten fullt ut ska ersätta kostnaderna för nya uppgifter. Det är uppenbart att målsättningen inte är att staten i alla lägen fullt ut finansierar de nya uppgifterna. En annan oroväckande fråga är huruvida principen om full finansiering gäller först nästa regering. Formuleringarna från strukturmanglingen om att de projekt som redan införts i ramarna ska granskas kritiskt och att regeringen inte kommer att påföra några nya skyldigheter låter förstå att principen om full finansiering inte kommer att tillämpas förrän under nästa regeringsperiod. Därmed kan den nuvarande regeringen införa de nya obligatoriska uppgifter som nämns i regeringsprogrammet och strukturreformsprogrammet och som medför kommunerna kostnader som innebär ytterligare utgifter på omkring 0,5 miljarder euro för kommunekonomin. Detta har kommunerna inte råd med, i synnerhet som statsandelarna kommer att minska också 2015 och statsministern antytt att nya nedskärningar kommer att presenteras i samband med ramförhandlingarna i mars.

Centerns utskottsgrupp anser att kommunfinanserna befinner sig i en akut kris och att en försämring av kommunekonomin leder till höjd kommunalskatt och allt sämre offentlig service. Regeringen får inte påföra kommunerna nya skyldigheter, och de ständiga nedskärningarna i statsandelarna måste stoppas. Det nya styrsystemet för kommunalekonomin måste införas omedelbart också så att regeringen inte själv börjar urvattna de åtgärder för att stärka den kommunala ekonomin som den själv beslutade om under strukturmanglingen.

Behovet av nya nedskärningar beror också på hur kommunreformen och hälso- och sjukvårdsreformen lyckas

De pågående reformerna av kommunstrukturen och social- och hälsovården håller på att utvecklas till fullt kaos. Det är obegripligt hur regeringen kan slå dövörat till vad experter och kommuner föreslår, och dessutom har den gjort social- och hälsovårdsreformen till ett styrmedel för kommunreformen och det i ett läge där social- och hälsovården slukar omkring hälften av kommunernas utgifter och den åldrande befolkningen behöver allt mer service.

Expertisen anser att det alternativ som Centern lagt fram om kommun- samt social- och hälsovårdsreformerna - den s.k. hemkommunalskapsmodellen och finansieringsmodellen för social- och hälsovården - möjliggör årliga effektiviseringsinbesparingar på ca 500-700 miljoner euro, utan att det hotar servicen. Centern har sträckt ut en hjälpande hand till regeringen, men den har upprepade gånger vägrat samarbeta.

Centerns utskottsgrupp tycker att regeringen ska avbryta sina kaosartade reformeringar av kommunstrukturen och social- och hälsovården. Det börjar te sig sannolikt att de misslyckas, vilket kommer att öka behovet av nya nedskärningar och skattehöjningar under kommande år. Dessa kommer i sin tur att få den offentliga servicen att kollapsa. Reformerna måste börja om från början och de måste utarbetas i parlamentarisk ordning i samarbete med expertisen och kommunerna.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 4 december 2013

Elsi Katainen /cent

Markus Lohi /cent

Antti Rantakangas /cent